

Filozofická
fakulta

V Olomouci dne 10. října 2025

Věc: Návrh na udělení státního vyznamenání České republiky – generál Václav Ždímal

Vážený pane prezidente,

jménem Katedry historie Filozofické fakulty Univerzity Palackého v Olomouci si Vám dovoluji předložit návrh na udělení státního vyznamenání České republiky, Řádu Bílého lva (vojenská skupina) in memoriam, panu diviznímu generálovi Václavu Ždímalovi (1890–1942), a sice za jeho výjimečné a mimořádné zásluhy o obranu a bezpečnost státu – Československé republiky a za vynikající velitelskou a bojovou činnost.

Údaje o navrhované osobě:

Jméno: Václav Ždímal

Datum narození: 29. června 1890, Heřmanov

Datum úmrtí: 2. září 1942, Berlín – věznice Plötzensee

Hodnost: brigádní generál, divizní generál in memoriam

Povolání: důstojník čs. armády, legionář, odbojář

Odůvodnění návrhu:

Václav Ždímal byl vynikajícím československým důstojníkem, legionářem, účastníkem bitvy u Zborova a později významným velitelem československého dělostřelectva. Do československých legií v Rusku vstoupil v roce 1916 a působil zde jako kartograf, štábní důstojník a velitel dělostřelecké jednotky na Transsibiřské magistrále. Vynikal svou jazykovou vybaveností, vojenskou profesionalitou i vlastenectvím. Po návratu do vlasti v roce 1920 se Ždímal zapojil do budování československé armády.

Působil jako instruktor, velitel pluku i brigády, absolvoval důstojnické kurzy ve Francii. V roce 1936 byl jmenován brigádním generálem a v roce 1938 velel dělostřelectvu IV. sboru v Olomouci. V době zářijové mobilizace roku 1938 stál v čele dělostřelectva Hraničního pásma XIII – Rostislav, jehož jednotky měly zajišťovat obranu severní Moravy. Po okupaci Československa v roce 1939 se Ždímal aktivně zapojil do protinacistického odboje a stal se oblastním velitelem ilegální vojenské organizace Obrana národa pro Moravu – východ. Z jeho iniciativy vznikla efektivní struktura odboje, která měla zásadní význam pro udržení myšlenky československé státnosti v těžkých letech nacistického útlaču. V prosinci 1939 byl Ždímal zatčen gestapem a vězněn v Brně, posléze v Breslau, Landsbergu a nakonec v Berlíně. Přes kruté výslechy nikdy nezhradil. Před Lidovým soudem v Berlíně v roce 1942 převzal veškerou odpovědnost na sebe, čímž zachránil životy svých spolubojovníků. Dne 13. dubna 1942 byl odsouzen k trestu smrti a 2. září 1942 popraven gilotinou ve věznici Plötzensee.

Za svou statečnost a obětavost byl v roce 1946 povýšen in memoriam do hodnosti divizního generála a vyznamenán Československým válečným křížem 1939. Po roce 1948 byl však jako československý legionář a odbojář záměrně vymazán komunistickým režimem z historické paměti národa a jeho jméno se na dlouhá desetiletí nesmělo připomínat. Až po roce 1989 začalo být pomalu zmiňováno v odborných encyklopediích,¹ studiích² a domácích i zahraničních databázích.³ Zaslouhou studentky naší katedry Bc. Kláry Kvasilové, jejíž práci jsem odborně vedl, máme od letošního roku k dispozici i první obsáhlou biografickou studii, kterou jmenovaná vypracovala jako bakalářskou práci⁴ a která může doložit celou řadu doposud neznámých detailů z generálova profesního života.

Jeho životním mottem bylo: „Hlavu hore.“

¹ MASKALÍK, Alex: *Elita armády: československá vojenská generalita 1918-1992*. Banská Bystrica – Košice: HSWK 2012, s. 680.

² ČERNÝ, Vladimír: *Zemské velitelství odbojové organizace Obrana národa na Moravě v letech 1939 a 1940*. In: *Ozbrojené síly a československý stát*. Brno: Univerzita obrany, 2020, s. 81–110.

³ Viz zejména databáze berlínského muzea a památníku *Gedenkstätte Plötzensee* <https://www.gedenkstaette-ploetzensee.de/totenbuch/recherche/person/zdimal-vaclav>

⁴ KVASILOVÁ, Klára: *Osudy generála Václava Ždímal (1890-1942)*. Bakalářská diplomová práce. Katedra historie FF UP. Olomouc 2025. Dostupné online v databázi <https://theses.cz/>

Závěr:

Vzhledem k výše uvedeným zásluhám a skutečností si dovoluji navrhnout, aby byl divizní generál Václav Ždímal oceněn Řádem Bílého lva (vojenská skupina), jakožto výraz nejvyššího morálního uznání za jeho statečnost, obětavost a celoživotní službu ideálům demokracie a svobody. Domnívám se, že jeho jméno po zásluze patří mezi již Řádem Bílého lva oceněné legendy našeho domácího odboje, jako byli armádní generál Josef Bílý, genmjr. i. m. Josef Balabán a další.

Současně si dovoluji doporučit, aby toto vyznamenání bylo při slavnostním aktu předáno pravnukevi generála, panu MUDr. Tomáši Filipovi,⁵ který se dlouhodobě zasazuje o uchování odkazu svého předka a všech československých obětí popravených ve věznici Plötzensee v Berlíně.

Navrhovatel:

 Univerzita Palackého v Olomouci
FILOZOFICKÁ FAKULTA
Katedra historie
Na Hradě 5, 779 00 Olomouc

PhDr. Pavel Kreisinger, Ph.D. (nar. 5. 6. 1987)
odborný asistent, jménem Katedry historie FF UP
Filozofická fakulta, Univerzita Palackého v Olomouci
Křížkovského 10, 779 00 Olomouc
+420 585 633 570
pavel.kreisinger@upol.cz
historie.upol.cz

⁵ MUDr. Tomáš Filip, Charité – Universitätsmedizin Berlin, Institut für Geschichte der Medizin und Ethik in der Medizin, Thielallee 71, D-14195 Berlin; e-mail: tomas.filip@charite.de

Přílohy – organizace připojující se k návrhu (abecedně):

1. Archiv bezpečnostních složek
2. Československá obec legionářská
3. Ústav pro studium totalitních režimů
4. Velvyslanectví České republiky v Berlíně